

Inpassingsplan Stationsweg 3, Echteld

18 april 2018

Aan de Stationsweg 3 in Echteld bezit de familie Van Liere het monumentale voormalige stationsgebouw van Echteld. Het pand is verbouwd tot woning en het westelijke deel van de tuin is inmiddels aangelegd.

In de nabije toekomst heeft de eigenaar het plan om de woning aan de westzijde enigszins uit te bouwen. Hiermee wordt in feite een verdwenen 'vleugel' van het oorspronkelijke station hersteld. Ook aan de oostzijde stonden van oorsprong opstallen die bij het station hoorden. Deze gebouwen zijn tegenwoordig verdwenen. Op deze plaats is het plan om een kleinschalig kantoor te realiseren.

Voor de inrichting van het terrein heeft de eigenaar een plan op laten stellen, maar de gemeente Neder-Betuwe zou graag wat dieper in gaan op het voorgestelde sortiment. De eigenaar heeft ons benaderd om de beplanting nader te benoemen.

Omdat het reeds opgestelde plan niet in hoge resolutie beschikbaar is hebben wij ten behoeve van het sortiment een eenvoudige plankaart opgesteld. Deze kaart hebben wij gebaseerd op ons terreinbezoek van 24 maart en het gesprek dat wij toen voerden met de heer Van Liere. Verder hebben we ons gebaseerd op de plankaarten zoals ons die door de heer Fuller per mail zijn toegezonden.

De kaart kan in geen geval worden gelezen als een gedetailleerd ontwerp. Het geeft in grote lijnen de (toekomstige) situatie ter plaatse weer. Behalve in deze beknopte notitie is de inrichtingsschets op schaal 1:500, formaat A2, bijgevoegd.

Op het inpassingsplan dat hiernaast is weergegeven corresponderen de nummers met beplanting die al aanwezig is of beplanting waarvan de eigenaar van plan is het aan te planten. De nummers corresponderen met de volgende soorten:

1. Treurwilg (*Salix fragilis* 'Tristis')
2. Peer (*Pyrus communis*)
3. Aan te planten fruitbomen (appel, peer, pruim)
4. Beukenhaag (*Fagus sylvatica*)
5. Haagbeuk (*Carpinus betulus*, leivorm)
6. Zoete kers (*Prunus avium*)
7. Walnoot (*Juglans regia*)
8. Paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*)
9. Zoete kers (*Prunus avium*)
10. Diverse waardevolle solitaire bomen (o.a. eik, es, esdoorn, walnoot)

Voor de beschrijving van het plan is verder onderscheid gemaakt in vier, duidelijk herkenbare deelgebieden. Deze deelgebieden zijn op de kaart omkaderd met een donkere stippellijn. Per deelgebied is het plan nader toegelicht.

Deelgebied 1: gazon met treurwilg en verspreide fruitbomen

Het eerste deelgebied wordt gevormd door het westelijke deel van de tuin, van de westelijke kavelgrens tot het terras. Prominent in dit deel van de tuin is een relatief oude treurwilg, *Salix fragilis* 'Tristis' (1). De boom heeft een fraai ontwikkelde kroon die ruimschoots de breedte van het perceel omvat.

Letterlijk in de schaduw van deze treurwilg staat een peer (2). Wat betreft afmetingen kan deze peer niet tippen aan de maat van de treurwilg, maar ook deze peer is de moeite van het behouden waard. Hij zal de basis vormen van een kleinschalig boomgaardje (3) dat tussen treurwilg en terras aangeplant zal worden. In het voorjaar ontstaat zo een voorgrond van bloeiende fruitbomen tegen een achtergrond van het lichte groen van de wilg. Een combinatie die erg passend is voor de Betuwe.

Op de erfafscheiding is een beukenhaag (*Fagus sylvatica*, 4) aangeplant.

Deelgebied 2: erf met gebouwen en terras

Het tweede deelgebied is het feitelijke 'hart' van het perceel. Hierop staat het oude stationsgebouw van Echteld, dat inmiddels is verbouwd tot woonhuis. Oorspronkelijk had het gebouw aan de westzijde nog een vleugel. Idee is om die in de toekomst terug te bouwen, waardoor het gebouw als het ware weer compleet wordt. Aan de oostzijde van het hoofdgebouw wordt een kantoorruimte gebouwd. Dit gebouw wordt ongeveer 15 meter breed.

Een groot deel van de erfverharding bestaat uit oude gebakken klinkers in waalformaat. Waarschijnlijk zijn deze klinkers nog aanwezig uit de tijd dat het gebouw in gebruik was als station. Door de huidige eigenaar worden ze zorgvuldig gerooid en opnieuw gebruikt voor de erfverharding.

Het huidige terras ligt aan de westzijde van het hoofdgebouw, momenteel nog op de plaats van de toekomstige uitbreiding. Tegelijk met de uitbreiding zal het terras wat verschuiven, waarmee de beukenhaag (4) die om het terras is aangeplant mee zal verschuiven.

Een aantal leibomen, haagbeuken (*Carpinus betulus*, 5), is al op de juiste positie aangeplant. Eenmaal uitgegroeid functioneren zij als een soort 'haag op hoogte' rondom het terras. Waar de beuk (*Fagus sylvatica*) eigenlijk meer op zijn plek is op zandgronden, houdt de haagbeuk (*Carpinus betulus*) juist van wat zwaardere (klei) gronden. De aanplant van leibomen van deze soort is dan ook een goede keuze.

Direct rondom het huis (niet op de kaart aangegeven) zijn enkele plantvakken gemaakt waarin japanse dwerghulst (*Ilex crenata*) is aangeplant. Deze heester lijkt erg op buxus en wordt dan ook vaak ter vervanging van buxus aangeplant. Het is een soort die prima past bij het historische karakter van het voormalige stationsgebouw.

Op de plaats waar het nieuwe kantoorgebouw zal worden gebouwd staat nu een op het eerste instantie weinig waardevol bosje. Dit lijkt bij nadere analyse echter een oud boomgaardje, waarin enkele pruimen, een peer en een appel staan. Bovendien hebben zich tegen de noordelijke erfgrens spontaan een zoete kers (*Prunus avium*, 6) en een walnoot (*Juglans regia*, 7) gevestigd. Verder staat in het bosje een redelijk grote paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*, 8). Volgens de eigenaar is dit

Treurwilg en peer op het gazon

Beukenhagen en leibomen rondom het terras

Paardenkastanje (midden) tussen opgaand struweel

Wild bosje blijkt (deels) restant van een boomgaard

Fraaie solitaire kers moet nodig worden vrij gezet

wellicht een zaailing van een oude paardenkastanje die hij tot zijn spijt vanwege de kastanjabloedingsziekte heeft moeten kappen.

Het is niet geheel duidelijk welke bomen in dit deelgebied precies kunnen blijven staan, maar de eigenaar geeft aan dat hij wil proberen om in ieder geval de paardenkastanje te behouden. Behoud van de kers en de walnoot behoort wellicht niet tot de mogelijkheden, maar herplant van een walnoot en/of kers waar je tussen hoofdgebouw en kantoor door op kijkt is wel wenselijk. Misschien is ook een combinatie te maken met een eventuele moestuin op de strook tussen eigendomsgrens en kantoor.

De (oude) fruitbomen kunnen misschien voor een deel opnieuw worden gebruikt in het beoogde boomgaardje in 'deelgebied 1'. Daarvoor is het echter wel van belang dat onderzocht wordt of deze fruitbomen nog verplantbaar zijn.

Deelgebied 3: bomenweide met schapen

Aansluitend op het erf met woning en te realiseren kantoor ligt nu een stuk 'woeste grond', dat echter wel degelijk hoort bij het eigendom. Dicht bij het erf is er nog een hoge dichtheid van beplanting, merendeels wilgen. Van oorsprong werden deze wilgen waarschijnlijk regelmatig afgezaagd, zodat meerstammige, bossige bomen zijn ontstaan. Er heeft zich hier echter ook een fraaie kers (*Prunus avium*, 9) weten te ontwikkelen. Verschillende zaailingen hiervan schieten rondom op. Verder richting het oosten heeft zich ook een aantal fraaie solitaire bomen (10) ontwikkeld. Niet gehinderd door snoei of grondwerkzaamheden hebben eiken (*Quercus robur*), essen (*Fraxinus excelsior*), esdoorns (*Acer pseudoplatanus*) en een enkele walnoot (*Juglans regia*) zich gevormd tot fraaie, laagvertakte bomen.

Met de eigenaar zijn de mogelijkheden voor dit deelgebied op hoofdlijnen besproken. Het bosje dat dicht tegen het nieuwe kantoor aan staat kan worden opgeschoond. De wilgen kunnen ofwel periodiek teruggezet worden (een soort griendenbeheer) of in zijn geheel worden verwijderd. Dit komt ook het zicht vanuit de oprit op de straat (en dus de veiligheid bij uitrijden) ten goede. Enkele fraaie solitaires, waaronder de kersenboom, worden vrij gezet en krijgen daardoor de kans om zich verder te ontwikkelen. Ook in de rest van het gebied worden de mooiste bomen geselecteerd. Door de bomen niet op te snoeien maar als laagvertakte solitaires te behouden ontstaat een fraaie bomenweide.

Om de ruige ondergroei te onderdrukken denkt de eigenaar aan beweiding met schapen. Dit past uitstekend bij het idee van een bomenweide. Wel moet er in dat geval voor worden gezorgd dat de bomen goed uitgerasterd worden. Aangezien schapen 'knabbelaars' zijn zullen ze anders de bomen dermate beschadigen dat ze zullen afsterven.

Voor de afrastering kan normaal schapengaas gebruikt worden, in combinatie met (kastanje)houten palen. Ter plaatse van de bomen/schapenweide is een afscheiding door middel van een haag niet nodig.

Deelgebied 4: broekbosje met elzen en wilgen

Dit laatste gebied wordt van de rest van de eigendommen afgescheiden door een sloot. Het maaiveld ligt in dit meest oostelijk gelegen gebied tevens lager, waardoor het natter is. Hier heeft zich dan ook een nagenoeg ondoordringbaar broekbosje ontwikkeld met elzen en wilgen en een ondergroei van bramen. Een ideaal vogelbosje dat de eigenaar dan ook graag in stand wil houden. Het bosje kan zich in principe zonder onderhoud doorontwikkelen. Het is echter ook mogelijk om het bosje periodiek (eens in de 10 tot 15 jaar) terug te zetten. Dit zou dan het liefst in twee keer moeten gebeuren: eerst de ene helft, enkele jaren later de tweede helft. Door het terugzetten (afzagen) kunnen zich waardevolle 'elzenstoelen' ontwikkelen waarin allerhande insecten een schuilplaats vinden.

Tot slot

Het oude stationsgebouw van Echteld is niet voor niets een monument. Het is een statig gebouw met mooie details. Een fraaie uitbouw en een mooi vormgegeven bijgebouw (kantoor) zullen een mooie toevoeging op het geheel zijn. De beplanting die past bij het erf dat dit voormalige station nu is is eigenlijk allemaal al aanwezig. Het is een kwestie van de juiste, fraaie bomen selecteren en ervoor zorgen dat ze de ruimte krijgen om zich verder te ontwikkelen. Daarvoor is nu, nu de bomen elkaar nog niet hebben verdrongen, het juiste moment aangebroken.

Hagen van coniferen of laurierkers zijn niet passend bij dit gebouw en in de omliggende tuin. Dat heeft de eigenaar volledig juist ingezien. Hij heeft dan ook gekozen voor beplanting met inheemse soorten, soorten die passen in het Betuwse landschap en bij een monumentaal pand.

HOFSTRA HEERSCHIE

Landschapsarchitecten

+31 (0) 23 20 25 54 3

+31 (0) 6 17 31 61 88

info@hofstraheersche.nl

www.hofstraheersche.nl

hofstraheersche

Maken landschap.

